

WAO/EAACI - Definice v alergologii

Alergologická nomenklatura se mění. WAO doporučuje úpravu globální nomenklatury v alergologii, aby byla zajištěna srozumitelná komunikace mezi zdravotníky. Terminologie navržená Evropskou akademií alergologie a klinikou imunologie v publikaci A Revised Nomenclature for Allergy (Ref Johansson et al., Allergy 2001) byla Světovou alergologickou organizací (WAO) upravena v publikaci : A Revised Nomenclature for Allergy for Global Use : Report of the Nomenclature Review Committee of the World Allergy Organisation, October 2003 (S.G.O. Johansson et al. J.Allergy Clin.Immunology 2004;113 : 832-836).

Alergie : Alergie je reakce přecitlivělosti navozená imunologickými mechanismy. Alergie může být zprostředkována protilátkami nebo buňkami. Ve většině případů patří protilátky specificky odpovědné za alergickou reakci k třídě IgE a mluvíme u těchto jedinců o IgE zprostředkované alergii. Všechny IgE alergické reakce se nemusí vyskytovat pouze u “atopických” jedinců. U alergie, která není zprostředkována IgE protilátkami, mohou protilátky patřit ke třídě IgG ; příkladem je anafylaxe spuštěná imunitními komplexy s obsahem dextranu nebo klasická, dnes již vzácná, sérová nemoc, dříve zařazovaná k reakci III. typu. Oba typy protilátek, IgE a IgG, se nacházejí u alergické bronchopulmonální aspergilózy (ABPA). Alergická kontaktní dermatitida patří k alergickým onemocněním zprostředkovaným lymfocyty.

Alergeny: Alergeny jsou antigeny, které jsou příčinou alergie. Většina alergenů reagujících s IgE a IgG protilátkami jsou bílkoviny, často s cukernými vedlejšími řetězci. V některých případech byly i čisté polysacharidy prohlášeny za alergeny. Chemické látky s nízkou molekulovou hmotností, na příklad isocyanáty a anhydridy, účinné jako hapteny, působí jako alergeny pro IgE protilátky méně často. Chemické látky s nízkou molekulovou hmotností, na příklad chrom, nikl a formaldehyd, jsou klasickými alergeny reagujícími s T lymfocyty u alergické kontaktní dermatitidy.

Atopie : Atopie je osobní a/nebo rodinná dispozice, stát se, většinou v dětství nebo dospívání, přecitlivělým a tvořit IgE protilátky jako odpověď na běžnou expozici alergenům, obvykle proteinům. Výsledkem je, že se u takových jedinců mohou vyvinout typické příznaky astmatu, rinokonjunktivitidy nebo ekzému. Pojmy “atopie” a “atopický” by měly být vyhrazeny k vyjádření genetické predispozice k IgE senzibilizaci na alergeny běžně se vyskytující v prostředí, jimž je každý vystaven, ale většina lidí na ně tvorbou IgE protilátek nereaguje. Atopie je tedy klinickou definicí jedince reagujícího vysokou tvorbou IgE protilátek. Pojem atopie nelze použít v případě, kdy IgE senzibilizace není prokázána nálezem IgE protilátek v krevním séru nebo pozitivními kožními prick testy. Alergické příznaky u typického atopika mohou být označovány jako atopické, na příklad atopické astma. Avšak IgE zprostředkované astma by nemělo být obecně jako atopické astma označováno. Ani pozitivní kožní prick test ani přítomnost IgE protilátek na méně běžné alergeny, jako je hmyzí jed nebo lék, představující expozici vysoké dávce, nejsou diagnostickým kriteriem pro atopii.

Přecitlivělost: Přecitlivělost je příčinou objektivně reprodukovatelných projevů nebo příznaků, vyvolaných expozicí definovanému podnětu, který je normálními jedinci tolerován.

Nealergická přecitlivělost : Nealergická přecitlivělost je pojem, který popisuje stav přecitlivělosti, u něhož nelze prokázat imunologický mechanismus.

Nomenklatura nemocí :

Astma (podle definice GINA) : Astma je chronické zánětlivé onemocnění dýchacích cest, v němž se účastní mnoho buněk, zvláště žírné buňky, eozinofily a T lymfocyty. U citlivých jedinců je zánět příčinou opakovaných stavů hvízdavého dýchání, zkráceného dechu, dechové tísně a kašle zvláště v noci a/nebo časné ráno. Příznaky jsou většinou spojeny s variabilní obstrukcí dýchacích cest, která je alespoň částečně reverzibilní spontánně nebo po léčbě. Zánět je také příčinou zvýšení bronchiální reaktivity na řadu podnětů.

Alergické astma je základní pojem pro astma zprostředkované imunologickými mechanismy. Pojem IgE zprostředkované astma je doporučován tehdy, když je skutečně IgE zprostředkovaný mechanismus prokázán. IgE protilátky mohou navodit okamžitou i pozdní astmatickou reakci. Podobně jako u jiných alergických chorob, reakce spojené s T lymfocyty se ovšem jeví důležité u pozdních a opožděných reakcí. Podle trvání příznaků se astma označuje jako intermitentní nebo perzistující.

Nealergické astma: Tento pojem se přednostně používá pro neimunologické typy astmatu. Staré pojmy “extrinsic”, “intrinsic”, “exogenní” a “endogenní” by neměly být již dále používány k odlišení alergického a nealergického astmatu.

Rinokonjunktivitida : Příznaky imunologicky zprostředkované reakce přecitlivělosti v nose a očních spojivkách by měly být označeny jako alergická rinokonjunktivitida. Většina případů je IgE zprostředkovaná. V závislosti na trvání příznaků je vhodné rozlišovat intermitentní a perzistující rinokonjunktivitidu.

Dermatitida: Všeobecný pojem pro místní kožní zánět by měl být dermatitida. To, co je všeobecně známé jako “atopický ekzém/dermatitida” není jedno onemocnění, ale spíše spojení několika nemocí s některými společnými charakteristikami. Mnohem vhodnější pojem je ekzém. Podskupina s vazbou na alergické astmat a rinokonjunktivitidu, t.j. ekzém u jedince atopické konstituce, by měl být označen jako atopický ekzém. Těsný kontakt s nízkomolekulárními chemickými látkami může vyvolat alergickou kontaktní dermatitidu zprostředkovanou především Th1 lymfocyty. Nealergická varianta může být označena jako iritační/toxická kontaktní dermatitida.

References

Johansson SGO, O’B Hourihane J, Bousquet J, Bruijnzeel-Koomen C, Dreborg S, Haahtela T, Kowalski ML, Mygind N, Ring J, van Cauwenberge P, van Hage-Hamsten M, Wüthrich B. A revised nomenclature for allergy. An EAACI position statement from the EAACI nomenclature task force. *Allergy* 2001; **56**:813-824.

Johansson SGO, Bieber T., Dahl R., Friedmann PS, Lanier BQ, Lockey RF, Motala C, Ortega Martell JA, Platts-Mills TAE, Ring J, Thien F, Van Cauwenberge P, Williams HC. Revised nomenclature for allergy for global use: Report of the Nomenclature Review Committee of the World Allergy Organisation, October 2003, *J. Allergy Clin. Immunol.* 2004; **113**: 832-836.

Extracted from the EAACI and WAO NPS by Karen Henley Davies, WAO and S.G.O. Johansson, Karolinska Hospital, Stockholm.

The translation was kindly performed by by... V. Špičák, P. Panzner
Překlad V. Špičák, P. Panzner